

А.Ф. Зейнулина

ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІН ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ

Павлодар
2013

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

А.Ф. Зейнулина

ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІН ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ

Әдістемелік оқулық

Павлодар
2013

УДК 372.881.151.212.2 (075.8)

ББК 74.268.1 Қаз.я 73

3-41

С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің Ғылыми Кеңесі шешімімен баспаға ұсынылды

Пікір бергендер:

Қ.П. Жүсіп - ҰҒА академигі, Павлодар мемлекеттік университетінің профессоры, филология ғылымдарының докторы;

Е.Ө. Жұматаева – С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің профессоры, педагогика ғылымдарының докторы;

А.Б. Бақраденова – Павлодар мемлекеттік педагогикалық институтының профессоры, педагогика ғылымдарының кандидаты.

Құрастырушы: А. Ф. Зейнулина

3-41 Қазақ тілі мен әдебиетін оқыту технологиясы / Зейнулина А. Ф., – Павлодар: «Типография Brand Print», 2013. – 325 б.

ISBN 9965-573-34-4

Бұл еңбекте қазақ тілі мен әдебиетін заман талабына сай жаңа технология бойынша оқытуға басты назар аударылды. Ол – оқушылардың көркем әдебиетке деген танымдық қызығушылықтарын арттыра отырып оқыту. Кітап бес бөлімнен тұрады. Бірінші бөлімде оқушыларды іздендіру мен оқытудың түрлері нақты сөз болса, екінші бөлім тереңдетілген сыныппармен жүргізілетін жұмыс түрлерін көрсетуге арналған. Үшінші бөлімде көп жылғы тәжірибеде жинақталған ойларды таныту үшін жазылған баяндамалар қамтылса, төртінші бөлімде қазақ тілін деңгейлеп оқыту мен бағдарлама жасау үлгісі, бесінші бөлімде сыныптан және сабақтан тыс жұмыстарды жүргізу мәселелері, алтыншы бөлімде шығарма жазғызу мәселелері, жетінші бөлімде сөз табиғатын танытудағы ғылыми ізденіс сөз болады.

Оқулық жоғары оқу орындарының қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы студенттері мен магистранттарына, аспиранттарына, мектептің пән оқытушыларына арналған.

ISBN 9965-573-34-4

ББК 74.268.1Қаз.я 7

© А.Ф.Зейнулина, 2013

© «Типография Brand Print», 2013

Мазмұны

Алғы сөз.....	4
I бөлім. Ақан Сері Қорамсаұлының «Құлагер» өлеңі.....	5
Ж. Аймауытовтың «Әнші» әңгімесі мен І. Жансүгіровтің «Әншіге» өлеңін салыстыра талдау.....	10
С. Торайғыровтың «Кім жазықты?» романы.....	17
Ыбырай Алтынсарин мен Абай Құнанбаевтың табиғат лирикасын салыстра оқыту.....	21
Шәкәрім Құдайбердіұлының «Қалқаман - Мамыр», «Еңлік - Кебек» дастандары.....	25
С. Жүнісовтің «Ақан Сері» романындағы Ақан бейнесі мен Құлагер сипаты.....	40
Ғ. Мүсіреповтің «Ұлпан» повестіндегі Ұлпан мен Торсан бейнелері.....	51
II бөлім. Әдебиеттен тереңдетіп оқыту. «Абайдың ұстаздық ұлағаты» (Абайтану арнаулы курсы).....	67
III бөлім. Қазақ тілін тереңдетіп оқыту.....	91
Салалас құрмалас сөйлемнің зерттелуі.....	91
С. Аманжолов және қазақ тіл білімі.....	102
7- сыныпта қазақ тілін оқыту мәселелері.....	132
9- сыныпқа арналған қазақ тілінен тереңдетілген бағдарлама....	173
IV бөлім. Тәрбие тағылымы хақында. Бала тәрбиесінің өзекті мәселелері.....	179
Отбасы, мектеп және жеке тұлға тәрбиесі.....	182
«Ана тілі» бағдарламасы аясында өткен пікірсайыс нәтижесі. «Тіл құдіреті- тіл мәдениеті».....	183
Оқушылардың танымдық қызығушылықтарын арттырудың әдіс-тәсілдері.....	186
Оқушының жеке басын, сынып ұжымын зерттеу және педконсилиум.....	189
Сынып ұжымын зерттеу бағдарламасына орай мінездеме.....	194
V бөлім. Сыныптан және сабақтан тыс жұмыстар.....	195
VI бөлім. Көркем әдебиеті оқыту және шығарма жаздыру дағдысы.....	218
VII бөлім. Ғылыми ізденіс жолында.....	258
Оқулық мазмұнының материалдарына пайдаланылған әдебиеттер тізімі.....	284

А.Ф. Зейнулина

ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІН ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫ

Әдістемелік оқулық

Технический редактор: Н. Хасенов
Жауапты хатшы: Ә. Шаһарман

Басуға 20.10.2013 ж.

Әріп түрі Times.

Пішім 29,7 x 42 1/4. Офсеттік қағаз.

Шартты баспа табағы 18,64 Таралымы 400 дана

Тапсырыс № 1506

“Типография Brand Print” ЖШС-та басылған. «Парасат» баспасы.

Қазақстан Республикасы, 140003, Павлодар к., Естай к., 28,

Тел.: 8 (7182) 61-81-25, факс: 61-81-14